

studied, in this direction of analysis, the results of scientific and theoretical research in the field of intercultural 'communication and translation studies have been accumulated [Kade 1978, Komissarov 1984, Pilenkina 2005, Atabekova 2011, Kondo, Garzone, Rudvin 2003, Gambier, Zarate, Gohard-Radenkovic, Lussier, Penz 1997, Mikkelson 1996, Taft 1981, Valero-Garcés 2004].

To date, in a number of European countries, special studies have been carried out on the problems of linguocultural mediation, the list of competencies of mediators in the field of languages and cultures has been defined and refined. These competencies synthesize knowledge of a foreign language and translation skills, taking into account the future field of activity of a specialist (first of all, this is law, education, healthcare).

Калашнік Євгеній Олександрович – здобувач вищої освіти II курсу факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ
Науковий керівник – Царьова І. В., докторка філологічних наук, професорка кафедри українознавства та іноземних мов Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

АСПЕКТИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЮРИДИЧНОЇ ЛІНГВІСТИКИ ЯК ПРИКЛАДНОЇ НАУКОВОЇ ГАЛУЗІ

Розпочинаючи, варто зазначити, що перші дослідження мови права датуються початком ХХ століття, а здійснювались вони задля вивчення функціональних особливостей стилю мовлення, що використовувався безпосередньо для написання законів. Мета полягала в написанні юридичного тексту таким чином, аби мінімізувати можливості виникнення суперечок під час їх майбутнього застосування.

Юридична лінгвістика є саме тим об'єднувальним компонентом, що пов'язує в собі два таких неймовірно об'ємних поняття як право і мова, а необхідність її функціонування полягає у вирішенні непорозумінь під час взаємодії цих понять, а також саме ця наука слугує фундаментом при здійсненні всебічного вивчення мовних процесів та явищ безпосередньо у юридичному мовленні.

До слова, основними завданнями, вирішенням яких займаються англомовні юрислінгвісти, є дослідження мови і стилю юридичних документів з точки зору не компетентних фахівців з галузі права, а питаннями, які досліджують, є проблеми розуміння інструкцій судді присяжними, особливості лінгвістичної експертизи в судовому процесі,

проблеми комунікації на дізнанні в поліції, роль юридичного перекладача на судовій і досудовій стадіях у процесі. Попередньо зазначені завдання є актуальними й для українських юрислінгвістів, проте більш конкретно про це далі в дослідженні.

Серед вітчизняних представників, що фактично заклали фундамент як методологічної та прогностично-наукової, так і практичної бази сучасної юридичної лінгвістики доцільно виділити наступних: Вячеслав Олександрович Навроцький, Ірина Борисівна Іванова та Вкторія Віталіївна Посмітна, деякі інші. Їх праці були не тільки одними з перших на території сучасної України й Радянського Союзу, а й загалом вважаються одними з найбільш вагоміших на початку становлення юрислінгвістики, адже їх праці спрямовувались на дослідження не тільки мовних проблем права, а й правових проблем мови.

Найбільш точним, за погодження низки українських філологів, є думка Девіда Луттермана, щодо виокремлення чотирьох основних характеристик правової лінгвістики в науці загалом: міждисциплінарність, контрастивність, міжкультурність і відкритість.

Міждисциплінарність полягає у створенні умов взаємодії різних спеціальних областей, в першу чергу правознавства і лінгвістики, а також соціології, політології, культурології й філософії.

Контрастивність охоплює порівняльні принципи дослідження мов і правових систем, виокремлюється необхідність вивчення особливостей правової культури на міждержавному рівні.

Міжкультурність зазначається у аспекті функціонування культурного спадку, що передається в значній мірі через мову і є відмінним в різних державах, а також певною мірою залежить від типу правової системи в конкретній державі.

Відкритість означає обмін теоретичними і практичними науковими методами між різними дисциплінами, а також знаходження загальної бази, за допомогою якої можуть будуватися контрактивні концепції і аналітичні методи в лінгвістиці і правознавстві [1, с. 26].

Зазначити також варто й про необхідність вивчення особливостей та структури текстів на шляху до комплексної теоретико-методологічної підготовки правників. За приклад зазначеної необхідності доцільно взяти комплексний аналіз словникових статей у юридичних словниках різних типів, що здатний допомогти виявити не тільки основні аспекти моделювання дефініцій термінів, диференціювати законодавчі, лексикографічні та наукові типи визначень, а й прослідкувати варіативність способів семантизації правничих термінів.

Розглядаючи виникнення правничої лінгвістики, що відбулося на стику двох гуманітарних наук – лінгвістики та юриспруденції, через що галузь й належить до суспільних наук, доцільно виділити її міждисциплінарність, а саме особливість нерозривності під час функціонування з такими прикладними дисциплінами як філософія, історія, соціологія й психологія.

Вивчення цієї взаємодії в юрислінгвістиці полягає у дослідженні безпосередніх зв'язків, процесів та закономірностей правничого мовлення.

Аналізуючи праці деяких правників-філологів, таких як Миколи Даниловича Голева, Олександра Сергійовича Александрова, Людмили Миколаївни Пелепейченко, очевидним постає факт того, що безпосередньо українських дослідників найбільше цікавить питання взаємодії риторики та права. Беззаперечним є факт того, що юридична техніка ґрунтується на конструктивних навичках та вміннях читання й тлумачення юридичних текстів, текстів закону. У цей час юрислінгвістика сконцентрована на вивченні лінгвістичних особливостей в процесі застосування функціональних та комунікативних підходів під час здійснення юридичної експертизи.

До прикладу доцільно взяти здійснення аналізу провокаційних листівок, що є доказами у справі про розпалювання міжнаціональної ворожнечі, допомагає виділити комунікативні складові, такі як мета та перспектива. Саме такий аналіз допомагає навіть виокремити провокаційну комунікативну стратегію. Застосований комунікативний підхід є надзвичайно важливим для комплексного виконання повноважень правоохоронцями завдяки створенню комунікативних стратегій і тактик, майбутню перспективу тексту, виділити його особливості.

Юридична лінгвістика покликана допомагати юристам, нормотворцям, юристам-філологам та лексикографам виявляти й оцінювати стилістичні параметри мовних засобів на рівні мовних одиниць і тексту, диференціюючи при цьому стильові норми від їх, навіть можливих, порушень, в повсякденні є досить доцільним використання стилістичних ресурсів у сфері правової комунікації.

Як висновок зазначимо: мова права, в процесі досліджень і вивчення, характеризується виявленням маси проблем, вирішенням яких займається фахівці, що безпосередньо пов'язані з юрислінгвістикою. Виклики, з якими стикаються сучасні правники потребують їх юридичної та лінгвістичної компетенції, для вирішення актуальних нормотворчих дискусій необхідні глибоке теоретичне осмислення, практична розробка та глибокий аналіз напрацювань з цієї галузі. Тим не менш, об'єктивним є висновок щодо стану юридичної лінгвістики як прикладної науки, яка знаходиться на стадії активних наукових досліджень мови права у всьому світі, є актуальною й беззаперечно необхідною до вивчення, проведення досліджень й здійснення конструктивних дискусій для виділення аспектів функціонування, впливу, виокремлення особливостей.

Література

1. Дорда С. В. Сучасний стан правничої лінгвістики (короткий нарис). *Правовий вісник Української академії банківської справи*. № 1 (4). Суми, 2011. С. 23-27.
2. Царьова І. В. Лінгвофілософія сучасного юридичного тексту. *Colloquium-journal*. №16 (68), Część 3. Warszawa, Polska, 2020. Część. С. 23–27.

3. Tsareva I. V. Functional and derivative space of the legal text. Advanced trends of the modern development of philology in European countries: Collective monograph. Riga : Izdevnieciba «Baltija Publishing», 2019. P. 217–233.

Карпенко Владислав Олександрович,
Гурєєв Артур Володимирович –
 здобувачі вищої освіти IV курсу
 факультету підготовки фахівців для
 підрозділів стратегічних розслідувань
 Дніпропетровського державного
 університету внутрішніх справ
Науковий керівник – Царьова І. В.,
 докторка філологічних наук, професорка
 кафедри українознавства та іноземних
 мов Дніпропетровського державного
 університету внутрішніх справ

КОНЦЕПТ “КОРУПЦІЯ” В ЮРИДИЧНІЙ МОВІ

Поняття “корупція” глибоко вкорінене у свідомості українця, більшість співгромадян вважають це звичайним повсякденним явищем, суспільство спокійно реагує на інформацію про корупційні скандали та гучні розслідування. Корупція також процвітає в системі державного управління, у політичній, економічній, соціальній, юридичній, медичній, освітній сферах тощо.

Основною ідеєю представленого інтелекту є розуміння поняття як дискретного психічного утворення, яке є базовою одиницею психічного коду людини, що має відносно впорядковану структуру, представляє результат когнітивного діяльності окремої людини та суспільства і несе в собі складну, енциклопедичну інформацію про об’єкт чи явище, про інтерпретацію цієї інформації суспільною свідомістю та ставлення суспільної свідомості до певного явища.

Сьогодні корупція є найважливішою проблемою не тільки в Україні. Це є серйозною загрозою для повноцінного розвитку суспільства, оскільки в умовах тотальної корупції всіх гілок влади соціальні, економічні, політичні та інші проблеми впливають на поверхню, перешкоджають прогресивному розвитку суспільства та заважають інтересам національної безпеки України.

Слово “корупція” відноситься до активного суспільного та політичного словника, що вживається як термін і як загальна назва. Позначена ним концепція була відома ще в Стародавньому світі. Давньогрецький учений і мислитель Аристотель назвав тиранію неправильною, зіпсованою формою